

Latweefchu Uwifes.

Ar augstas Gewefchanas = Kummiffiones fiana un nowehlefanu.

Nr. 28. Zettortdeenâ Iotâ Jubli 1830.

No Bahtes.

Lai Iitâ Meija m. d. bija wiffai Bahtes draud-
fei weena preeka deena, kurrâ Deewu flaweja par
jaumu dwehseles ganmu. Tas zeenigs Bahtes
muifchas dsimtskungs, Barons no Sacken bija
nelaika Dohrbes mahzitaja Kungler ohtram deh-
lam scho weetu nowehlejis, un ar fawahm lab-
prahtigahm rohkahm paschu jaumu mahzitaju it
tohti eepreezinajis. Piltenes teefas Superdents
festdeenâ to jaumu mahzitaju eefsch Bahtes bas-
nizas eefwehtija, tam rohkas uslikdams, un
paschâ fwehtdeenâ winnu eewedde abbâs draud-
ses, ar dauds jaukeem wahrdeem tam usboh-
dams tahs kristigas dwehseles, kas winnu no
schi laika kâ fawu ganmu pasihš. Septimi mah-
zitaji bija lihds atnahfufchi pee schi fwehta darba.
Basniza bija pabrleeku kohfchi ispuschkota, un jau-
ka musike firdi uszehle. Wiffi laudis no Deewa
firschu preeku noluhdse tam zeenigam fungam, kas
to wiffu tik schehligi isgohdajis.

No Dundaggas.

Jau arri Dundaggas draudses mahzitaja
Kahrka Rhoda jauks un fwehts muhsch scheid
irr beidses. To deenu preeksch wezzeem Jah-
neem no riht winna mihligas aztinâs scho pasau-
li pehdigu reift usluhkoja un ta firds un rohka
fastinge, kas mums lihds schim neween bija biju-
fchas atwehrtas us drauga paligu, bet kas mums
pateefi un peetzigi to debbes = zellu bija parahdi-
jufchas. Ik, zeek dauds tuhstosochu affaras
tahs pateizibas un mihlestibas winnam tad tiffe
pakkat-raudatas, kad wiffa draudse winna mihlas
meefas 28tâ Jubniuf deenâ us kappa-weetu pa-
waddija un kad 29tâ, Deewa nammâ, peeminne-
jam, kahds no Deewa apgaismohts un ar fweh-
tahm sinahm isgresnohts gars eefsch schahm
meefahm bija mahjas = weetu turrejis. Tiffai

35 gaddus ween gan winna fwehtas mahzibas
mums un muhsu behrneem prahtu apgaismoja
un muhsu firdis atgreese un eepreezinaja, gan
winna eefsch Deewa darriti darbi spihdeja mums
preeksch, lai mehs tohs redsetum un tas debbes-
tehws tiftu no mums par teem flawehts: bet ne
muhscham winna mihla peeminna no muhsu fir-
din newarrehš sust. Scheit 6ctu un pius 7tu
gaddu fadsihwojis winnam bija pilnigi japaleek
gudram us debbes preeku zaur tizzibu eefsch Jesu
Kristu, kas lai fawam ustizzigam kalpam tur
usleek to gohda-krohni tahs muhschibas. Sweb-
ti, Deews, tohs fungus un laudis, kas win-
nam mihlestibu ar mihlestibu tik jauki scheid irr
atnafajufchi, un nowehl teem tur debbes = lihgs-
miba ar fawu ustizzigu dwehseles = draugu fatif-
tees. —

Deewa meers pahfawu kappa = duffu,
Kur ar draudsenes un behrna-behrneem kluffu
Tawi kaulini gull ehnâ, dsestrumâ!
Pihschli scheid ar pihschteem faweenoti,
Bet to garru sinam — aplaimoti,
Tur pee Jesus debbes = lihgs miba.
Tas Kungs tahs gohdibas
Schahs pihschlu-gultinas
Pats fwehtijis,
Un preezas atnessis
Zcem kas pahz mihlu fehrojahs.

— r.

No Augsburgas walsts = landahga,
kas 1530 tappe turrehts un no tahs
ewangeliffas tizzibas = apleezibas, kas
schinni landahgâ tappe nodohta
un preekschlassita.

Ta jauka fwehtijama deena, prohti kribspa-
defnita Jubniufa deena, nu arri jau poqahjufi,
un wiffas Kursemmes basnijâs us mul Wiff-

scheliga Keisara palauscham, par to irr swin-
neta tappusi, ka preefsch 300 gaddeem, prohti
tanni 1530tâ gaddâ, Nugsburgas pilfatâ,
Wahzemne, Keisara Kahrla ta peekta,
un dauds tē sapulzinatu leekungu preefschâ, pa
pirmu reisi ta apleeziba tahs isfkaidro-
tas ewangeliskas tizzibas tappe islassita,
pee kurras ir Kursennē leelaks lauschu pulks
turraks. Gan dauds no semneeku kabrtas irr
basnizâ bijuschi un sawu mahzitaju stabstus un
mahzibas dsirdejuschi, bet kas sim, woi arri
wissi basnizas-gahjeji buhs schohs stabstus un
wahrdus saprattuschi un paturrejuschi, un ne
ween scheem, bet arri teem mahju-lauidim, kas
basnizâ nebija, un teem par labbu, kas schohs
stabstus wehl gribb pahrlaffiht, schē taps ihsumâ
falikts, kas no Nugsburgas landahga peemin-
nams irr. Gan dauds no ta arri tanni grab-
matinâ stahw, kas no Wahrtina Luttera, 1817
irr sarakstita tappusi, un Zelgawâ wehl dabbu-
jama, bet tomehr ir scheitan to sinnu atjauno-
schana buhs daudseem mihla un patihkama.

Kristigas tizzibas isfkaidrota buhschana zeh-
lehs 1517tâ gaddâ, kad Martins Lutters
sahze prett to negantibu zeltees, ka tanni laika
grehku-peedohschanas-sihmes par naudu tappe
isdohtas. Jo Wahzemne un dauds zittas sem-
mēs no Robinas fuhiti basnizas-kungi apfahrt
brauze, kas ar tabdahm grehku-peedohschanas-
sihnehm, kâ ar prezzehm, kuptschoja, un lauidim ee-
melloja, ka tee, kas tabdu sihmi pehrkohht, arri pa-
teefu grehku-peedohschanu no Deewa dabbuschoht.
Schahda neprahtiga mahziba neween Lutteram
bet arri weenam Schweizeru mahzitajam,
Zwingli wahrdâ, reebe, un arridsan schis
wihrs sawâ semne wahrdōs un rakstōs prett to
zehlehs. Zuhš prohtat gan, ka no schi laika leeli
stribdini gaddijahs Wahzemne; jo nu dauds zit-
tas mahzibas wehl tappe atrastas, kas ar sweh-
teem Deewa raksteem nefaderreja. Par schahm
mahzibahm, un dascheem basnizas-eezehlumeem,
kas lihds schim bija gohdâ turreti tappuschi, nu
drohschi runnaja un rakstija, un laudis to dab-
bujâ sumahht, ka ne wiss ko tee bij lihds schim zee-
nijuschi un mahzijuschees, no Deewa wahrdâ is-
semts, bet tihrs zilweku likkums bija. Patti

swehta Bibbele, ko lihds tam laikam basnizas-
kungeem ween bija wehlehts walkahht, un istah-
siht, bet ko zitti laudis ne lassiht nedrihksteja, no
Luttera wahzu-walldâ pahrtulkota, wissu lau-
schu rohkās klia, un dauds leekungi, pilfati,
muishneeki un laudis to isfkaidrotu mahzibu pee-
nehme; Kattoliska mahziba netappe wairs winnu
basnizas dsirdeta, paschi mahzitaji apprezzejahs,
klosteri palikke tufschî, deewgalbneeki neween
maisi bet arri bikkeri dabbuja, swehtu zeenishâ-
na tappe nozelta, un wehl dauds zitti abrigi zil-
weku likkumi tappe atlikti, kas nebija us Deewa
wahrdu dibbinati. Saur to nu raddahs leela
schkelschana; jo zitti kungi un laudis pee wezzas
Kattoliskas mahzibas palikke, un tohs, kas jau-
nu mahzibu peenehme, gribbeja ar waltu un likku-
meem peespeest, lai pee wezza eeradduma paliktu.
Zobrihd Wahzemne tâ tappe waldita, ka Kee-
meru Keisars augstakais kungs un pahrwald-
neeks bija, bet ka arri tee zitti leekungi, un aug-
sti basnizas-kungi fanahze un ar Keisara farinna-
jahs un sapsreede, kas darrams bija. Tahdas
fanahfschanas us spreedibahm tappe turretas,
kad Keisars tahs israkstija, tanni no Keisara
noteikta pilfatâ, un tahs warr walfts = lan-
dahgus nosaukt. Luttera mahzibas deht dauds
tahdi landahgi tappe turreti, kurrōs tee kungi,
kas jaunu buhschani zeenija, appaksch Katto-
likku leekungu spreedibu nepadewahs; bet tomehr
itt nefad un nefur nebij gaischi sunnams bijis, kas
tah ihsteni no Luttera draugeem mahzihts toh-
pohht. Zits no winnu mahzibas schâ, zits tâ
runnaja, un dauds melloja, ka Lutters jau grib-
boht kristigu tizzibu pawissam isnihzinahht. Woi
tah nu nebij wajjadsig, ka leekungi par to gah-
daja, ka Luttera mahzibas weureif taptu ihpa-
schâ rakstâ fanemtas un wisseem preefsch liktas?
(Turplikam walrat.)

Teefas fluddinaschanas.

As pawehlescham tahs Keiserikas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walfts 10. 10. 10.,
no Tukkumes aprinka teefas wissi un jebkurri, kam
pee tahm atlikkuschahm mantahm tahs Bresljes mu-
schâ nomirruschas Lisettes Jenschewsky kaut kah-

das melleſchanaß un praſſiſchanaß buhtu, ſcheit tohp ußſaukti un preeſchâ aizinati, lihðs 28tu Zuhli deenu ſchi gadda, ja ne griß ſawu teeſu ſaudeht un muhſcham kluffu zeßt, ar ſawahm praſſiſchanaßm ſcheit pee- teiſtees un tahß kâ peenahkähß parahðiht. Ko buhß wehrâ nemt!

Zukume 23ſchâ Meija 1830. I

(Z. S. W.) L. von Kleiſt, aprinku teeſaßkungß.
(Nr. 444.) Siltehrß George Paul.

Uß pawehleſchamu tahß Keiſerikßas Gohðibas, ta Patwaldineeka wißaß Kreewu Walßiß 2c. 2c. 2c., no Zukumes aprinka teeſaß tohp ſinnamß darrihtß, ka tanni 21mâ Zuhli mehneſcha deenâ ſchi gadda Sirme- leß Salku frohçâ, tahß mantâß ta zittfabrtiga Kap- peleß mehderneeka Briemann, kaß irr: ſirgt, lohpi, iſtabaß- un pee ſaimneeku-buhßſchanaß waijadfigaß lee- taß, uhtropé tam wairakſohlitajam par tuhliht maſſa- damu nauðu tapß pahrdohðaß.

Zukumé 10tâ Zuhni 1830. I

(Nr. 485.) Siltehrß George Paul.

Uß pawehleſchamu tahß Keiſerikßas Gohðibas, ta Patwaldineeka wißaß Kreewu Walßiß 2c. 2c. 2c., tohp no Johdeß pagasta teeſaß wißi tee, kam kahðaß taißnaß praſſiſchanaß pee tahß atſtahtaß mantâß ta eeſch Johdeß maßaß muſſchaß Nadeßda, nomirruſcha meſcha-ußrauga Wißkel Grunwald irraid, ſcheit uß- ſaukti, tanni eeſch Kurſemmes lißkumeem S. 124 preeſchraſſitâ kaißâ, pee ſchiß teeſaß meldeſtees, un ſawâß praſſiſchanaß ußdoht, un tad gaidiht ko teeſa ſpreeðihß. Johðe 24tâ Zuhni 1830. 2

Leijeneck, peeſehðetaiß.

Sternfelß, pagasta teeſaß ſrihweriß.

Uß pawehleſchamu tahß Keiſerikßas Gohðibas, ta Patwaldineeka wißaß Kreewu Walßiß 2c. 2c. 2c., tohp wißi tee, kam kahðaß taißnaß praſſiſchanaß pee teem peezeem ſaimneekeem Nure, Edeſche, Sweede, Siggat un Krehſe buhtu, kurri iuwentariuma truhtuma un zittu parradu dehl no ſawahm mahjahm iðlikti, aizinati, lihðs 12tu deenu Zuhli mehneſcha pee ſchiß teeſaß peeſeikiees.

Pohpeß pagasta teeſa tanni 24tâ Meija 1830. I

+++ Zeple Anß, pagasta wezzakaiß.

W. Schnee, pagasta teeſaß ſrihweriß.

Uß pawehleſchamu tahß Keiſerikßas Gohðibas, ta Patwaldineeka wißaß Kreewu Walßiß 2c. 2c. 2c., tohp no Wehrgalleß un Webbeß pagasta teeſaß wißi tee, kam taißnaß praſſiſchanaß pee ta Webbeß ſaim- neeka Duffu Zanna, kaß ſawâß mahjaß pee iuwentari- uma truhtuma un zittu parradu labbað wairß neſpeh- damß walbiht, atdewiß, un par kurra mantu konkurſe irr ſpreeſta, ſcheitan aizinati un ſaſaukti, lai diwju mehne- ſchu ſtarpâ, prohti lihðs 24tu Zuhli f. g. kaß taß wee- nigaiß un ißſlehçgſchanaß termihßß buhß, woi paſchi, woi zaur weetneekeem, kur tahdi peenemmami, pee ſchiß pagasta teeſaß peeſeizahß, un tad ſagaída, ko ſchi teeſa pehç lißkumeem ſpreeðihß. To buhß wehrâ nemt.

Wehrgalleß un Webbeß pagasta teeſa tai 24tâ Meija 1830. I

(S. W.) +++ Bruera Janniß, pagasta wezza- kaiß.

(Nr. 26.) Ekrey, pagasta teeſaß ſrihweriß.

Uß pawehleſchamu tahß Keiſerikßas Gohðibas, ta Patwaldineeka wißaß Kreewu Walßiß 2c. 2c. 2c., tohp no Wehrgalleß un Webbeß pagasta teeſaß wißi tee, kam taißnaß praſſiſchanaß pee ta Wehrgalleß ſaim- neeka Wezz-Sagge buhtu, kaß ſawâß mahjaß pee iuwentariuma truhtuma un zittu parradu labbað wairß neſpehdamß walbiht, atdewiß, un par kurra mantu konkurſe irr ſpreeſta, ſcheitan aizinati un ſaſaukti, lai diwju mehneſchu ſtarpâ prohti lihðs 21mâ Auguſta ſchi gadda, kaß taß weenigaiß un ißſlehçgſchanaß termihßß buhß, woi paſchi, woi zaur weetneekeem, kur tahdi peenemmami, pee ſchiß pagasta teeſaß peeſeizahß, un tad ſagaída, ko ſchi teeſa pehç lißkumeem ſpree- ðihß. To buhß wehrâ nemt!

Wehrgalleß un Webbeß pagasta teeſa tanni 21mâ Zuhni 1830. 3

+++ Bruera Janniß, pagasta wezzakaiß.

(Nr. 27.) E. Graf, pagasta teeſaß ſrihweriß.

No Dundangaß pagasta teeſaß tohp wißi tee, kam kahðaß taißnaß parradu praſſiſchanaß pee ta lihðſſchin- niga jußrmallaß ſaimneeka Jamſtamſtu Anßa buhtu, par kurra manu parradu dehl konkurſe ſpreeſta, uß- aizinati, lihðs 23ſchu Auguſta f. g. pee ſaudeſchanaß ſawâß melleſchanaß pee ſchiß pagasta teeſaß peeſeik- tees, un noliktâ terminâ ſanahht.

Dundangeß pagasta teeſa 21mâ Zuhni 1830. 3

(S. W.) Lappin Kreele, pagasta wezzakaiß.

(Nr. 129.) Bruno Etavenhagen, pagasta teeſaß ſrih- weriß.

Wissi tee, kam pee to lihdschinnigu Snehpeles fainneeku Cefalnecka Uhdamu, kurfch sawas mahjas patš nodewis un par kurra mantu konkurse spreesta, laut khabdas taisnas prassischanas irr, tohp aizinati, wissweblati lihds to 7tu Augusta f. g. ar sawahm taisnahm mekleschanahm pee strahpes muhscham kluffuzest pee scho teefu peeteiktes.

Snehpeles pagasta teefa 6tä Juhni 1830. 2

(S. W.) Kurfchu Kristaps, peesehdetais.
(Nr. 37.) J. Berg, pagasta teefas ffrihweris.

Behz Sirmeles pagasta teefas spreedumu, teel wissi un jebkurri, kam khabdas taisnas parradu prassischanas pee ta pee schihs pagasta teefas peeberriga fainneeka Muisefmeeku Frizza, kas sawas mahjas patš atdewis, un par kurra mantu inventariuma truhkuma dehl konkurse spreesta, usaizinati, lihds 8tu Augusta mehnescha deenu f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktes; us to paschu peeminnetu deenu arri tabs mantas ta peeminnetu fainneeka Frizza us uhtropi tam wairakshlitajam taps pahrdohas; arriban tohp wissi tee usaizinati, kam khabdas taisnas parradu prassischanas pee ta nomirruscha Sirmeles meschafarga Frizza Neimanna buhtu, lai tee lihds 8tu Augusta

mehnescha deenu f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahs. Sirmeles pagasta teefa tanni 7tä Juhni mehnescha deenâ 1830. 2

+++ Ingehn Gotthard, pagasta wezzakais.
Friedrich Braun, pagasta teefas ffrihweris.

Wissi tee, kam khabdas taisnas parradu prassischanas pec ta, pee Jaunauzes peeberriga fainneeka Meirenu, kas sawas mahjas, parradu un inventariuma truhkuma dehl patš nodewis, un par kurra mantu zaur schihs teefas spreedumu konkurse irr nolikta, tohp aizinati, pee saudefchanas sawas teefas lihds 12tu Juhli schi gadda sawas prassischanas schein peeteikt.

Jaunauzes pagasta teefa tai 17tä Meija 1830. 1
Behrtulait Jahne Schulz, pagasta wezzakais.
U. G. Hammer, pagasta teefas ffrihweris.

No Grahwendables pagasta teefas tohp wissi tee, kam khabdas parradu prassischanas pee ta fainneeka Wezzflohku Jehlaba buhtu, par kurra mantu parradu dehl konkurse spreesta, usaizinati, lai lihds 11tu Juhli f. g. pee saudefchanas sawas mekleschanas, pee schihs pagasta teefas peeteizahs, un noliktâ terminâ fanahk. Grahwendables pagasta teefa tanni 20tä Meija 1830. 2

Jukku Krischjahn, pagasta wezzakais.
Herzberg, pagasta teefas ffrihweris.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Nihgê tanni 30tä Juhni 1830.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 67½ kap. papihru naudas gelbeja	1	—	I pohds kannepu . . . tappe maksahs ar	1	—
5 — papihru naudas . . . —	1	35	I — linnu labbakas surtes — —	2	—
I jauns dahlberis . . . —	1	30	I — — siktakas surtes — —	1	75
I puhrs rudsu . . . tappe maksahs ar	1	10	I — tabaka . . . — —	—	60
I — kweeschu . . . — —	2	30	I — dselses . . . — —	—	75
I — meeschu . . . — —	—	85	I — sweensta . . . — —	1	80
I — meeschu = putraimu — —	1	40	I muzza filku, preeschu muzza — —	6	25
I — ausu . . . — —	—	65	I — — wihschnu muzza — —	6	50
I — kweeschu = miltu . . . — —	2	—	I — farkanas fahls — —	6	—
I — bihdeletu rudsu = miltu — —	1	40	I — rupjas leddainas fahls — —	5	—
I — rupju rudsu = miltu — —	1	—	I — rupjas baltas fahls — —	4	—
I — sirnu . . . — —	1	20	I — smalkas fahls . . . — —	3	50
I — linnu = sehklas . . . — —	2	25	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ maksâ.		
I — kannepu = sehklas . . . — —	—	90			
I — kimmenu . . . — —	1	50			

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen. Regierungs-Assessor Dieberichs, für den Censor.